

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721201333
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3721201333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne JUDr. Gabriely Janákovvej a sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci žalobcov: 1/ S. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, 2/ W. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom, E., W. XX, 3/ Ing. W. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., B. S. G. XXX/X, 4/ F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., Ul. M. XX/XX, 5/ Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E., S. H. O. XX, 6/ N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J., O. XX, 7/ G. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XX/X, 8/ W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom, N., Ul. B. XX/X N., 9/ X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, 10/ S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, 11/ V. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Z., B. B. XXX, 12/ N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Z., M. XX/XX, 13/ W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. X, 14/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X, 15/ Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Z., E. XXXX/XX, 16/ R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, 17/ W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX, 18/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, 19/ B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, 20/ B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, 21/ W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom: V. XXX, 22/ N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. XXX, žalobcovia 1/ až 22/ právne zastúpení Mgr. Robertom Kutíšom, PhD., LL.M., advokátom so sídlom Považská Bystrica, Slovenských partizánov 1130/50, proti žalovanej F. Z., nar. XX.XX.XXXX bytom Z. - mestská časť N. O., K. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Petrom Vačkom, advokátom so sídlom Bratislava, Vazovova 9/A, o určenie vlastníctva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 08.03.2022, č. k. 4C/10/2021-150, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcom 1/ až 22/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že do dedičstva po ich právnych predchodcoch (poručiteľoch) patrí pozemok EKN č. XXXX/X, orná pôda s výmerou 3.568 m² v k.ú. B. (sporná nehnuteľnosť). Vec právne posúdil podľa § 111 ods. 1, § 112 a § 562 zák. č. 141/1950 Zb. (stredný Občiansky zákonník). Súd prvej inštancie prijal záver, že poručitelia uzavreli 10.01.1938 ako kupujúci kúpnu zmluvu, ktorá bola za predávajúcich maloletých právoplatne schválená poručenským súdom a za predávajúcich neznámeho pobytu schválená opatrovníckym súdom. Zmluva nemala podľa súdu prvej inštancie ani nedostatky spôsobujúce jej neplatnosť a jediná skutočnosť ktorá bránila nadobudnutiu vlastníckeho práva podľa nej v čase jej uzatvorenia bolo nepredloženie zmluvy na zápis do pozemkovej knihy. Nedostatok vkladu bol však podľa súdu prvej inštancie zhojený neskoršou právnou úpravou stredného Občianskeho zákonníka, ktorý k nadobudnutiu vlastníckeho práva viac vklad do verejného registra nevyžadoval, čo sa podľa prechodných ustanovení týkalo aj zmlúv uzatvorených pred jeho účinnosťou. Na podporu tohto záveru citoval súd prvej inštancie rozhodnutia vyšších súdov a aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. 39/1996 zo dňa 01.04.1996:

„1. januára 1951 sa zavŕšili podmienky pre prevod vlastníctva nehnuteľnosti aj u zmlúv, ktoré boli platne uzavreté pred týmto dňom a neboli do tej doby vyznačené vo verejnej (pozemkovej) knihe“. Vychádzajúc z uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že účinnosťou Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. ku dňu 01.01.1951 došlo k vzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov ako kupujúcich k spornej nehnuteľnosti, a to na základe platnej, perfektnej a účinnej kúpnej zmluvy zo dňa 10.01.1938 aj bez jej vkladu do pozemkovej knihy. Od tohto momentu boli poručitelia vlastníckmi predmetnej nehnuteľnosti, a to až do svojej smrti, ako to žiadali v konaní určiť žalobcovia.

2. V konaní úspešným žalobcom priznal súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % na základe ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná, ktorá žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcov, keď na jej zistenie súd prvej inštancie nevykonal dôkazy navrhované žalobcami. Vecné práva zo zmluvy z roku 1938 považovala žalovaná za premlčané. Namietala, že presvedčenie žalobcov, že sporný pozemok je vlastníctvom rodiny nebolo v konaní preukázané a samotné vyjadrenie žalobkyne 12/ je v tomto smere nedostatočné. Žalovaná ďalej nesúhlasila so zisteniami súdu prvej inštancie o užívaní spornej nehnuteľnosti právnyimi predchodcami žalobcov (ods. 15 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Namietala, že Z. Z. nemohol dať spornú nehnuteľnosť do nájmu, pretože nebol jej vlastníkom a nájomná zmluva mala podľa nej aj formálne nedostatky, pre ktoré sa spornej nehnuteľnosti netýkala.

4. Žalovaná ďalej namietala riadne uzavretie kúpnej zmluvy v roku 1938 a zdôraznila, že nadobudnutiu vlastníckeho práva podľa nej bránil nedostatok predloženia na zápis do pozemkovej knihy. Naopak, z príslušných listov vlastníctva predložených žalovanou jednoznačne vyplýva, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti bol až do svojej smrti v roku 1982 otec žalovanej a následne na základe dedičského konania po ňom žalovaná. Opätovne zdôraznila, že žalobcovia domnelé vlastníctvo ich predkov, resp. presvedčenie o tom, že sú vlastníckmi spornej nehnuteľnosti nijako nepreukázali.

5. Podľa žalovanej nebola žaloba procesne prípustná, pretože na požadovanom určení nebol daný ani naliehavý právny záujem, keď napadnuté rozhodnutie nie je spôsobilé na zápis do katastra nehnuteľností.

6. Nesprávny bol podľa žalovanej aj záver súdu prvej inštancie o platnosti kúpnej zmluvy z r. 1938. Podľa žalovanej bolo totiž pre platnosť zmluvy potrebné, aby jej súčasťou bol aj geometrický plán, čo dovodzovala z ust. § 86 zák. č. 177/1927 Sb. o pozemkovom katastru a jeho vedení, podľa ktorého mohol byť v katastrálnom operáte vykonaný zápis ak bola zmena držby spojená so zmenou predmetu merania a ak bola zmena držby vyšetrená z úradnej povinnosti podľa § 68. Žalovaná poukázala tiež na ust. 47 ods. 7 predmetného zákona o tom, že delenie parciel, zmena hraníc alebo vyznačenie nových bolo možné len podľa geometrického plánu.

7. Právni predchodcovia žalobcov sa nemohli podľa žalovanej stať vlastníckmi tiež preto, že si nespĺnili povinnosť, ku ktorej sa jednoznačne zaviazali v kúpnej zmluve z r. 1938, a to, že si právo podľa zmluvy dajú vložiť oni ako kupujúci, a že zaplatia poplatok za prevod. Vklad vlastníckeho práva podľa predmetnej zmluvy nebol nikdy urobený a k zmene vlastníctva podľa nej tak podľa žalovanej dôjsť nemohlo.

8. Ďalej žalovaná namietala, že súd prvej inštancie sa nezaoberal prípadným vydržaním pozemku žalovanou, hoci to bola jeho povinnosť. Žalovaná poukázala na svoju dobromyseľnosť a uviedla, že počas desaťročnej doby sa žalobcovia od nej nedomáhali vrátenia pozemku ani výzvou ani žalobou na súde.

9. Žalovaná tiež namietala, že súd prvej inštancie sa nezaoberal námietkou premlčania práva z kúpnej zmluvy z r. 1938, ktorú v konaní vzniesla a neaplikoval ust. § 47 ods. 2 OZ, podľa ktorého, ak sa do troch rokov od uzavretia zmluvy nepodal návrh na rozhodnutie podľa odseku 1, platí, že účastníci od zmluvy odstúpili. Prevod vlastníctva sa tak podľa žalovanej nemohol uskutočniť len samotnou zmluvou a vlastníctvo otca žalovanej ostalo zachované. Poukázala tiež na to, že kupujúci sa mohli domáhať svojich práv žalobou o výmaz vlastníckeho práva predávajúcich.

10. Žalovaná nesúhlasila ani so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade prichádzal do úvahy postup, že 1. januára 1951 sa zavŕšili podmienky pre prevod vlastníctva nehnuteľnosti aj u zmlúv, ktoré boli platne uzavreté pred týmto dňom a neboli do tej doby vyznačené vo verejnej (pozemkovej) knihe, pretože tomu bránili zmeny, ktoré medzičasom nastali. Jedná sa o dedenie v rámci konania ŠN PB 2D 1169/82, ROEP ako aj o kúpnu a darovaciu zmluvu v prospech žalovanej. Podľa zmluvy z r. 1938 bolo tiež dohodnuté nadobudnutie vlastníctva vkladom do pozemkovej knihy, čo sa dodnes nestalo. Žalovaná poukázala aj na to, že účastníci od kúpnej zmluvy z r. 1938 odstúpili.

11. Žalovaná namietala tiež odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie českého súdu, pretože podľa slovenskej judikatúry sú prameňom práva len rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

12. Súd prvej inštancie podľa žalovanej pochybil aj v tom, že nezohľadnil uskutočnenie ROEP v rokoch 2003 - 2004 a skutočnosť, že žalobcovia v ňom vlastnícke právo nenamietali. Pokiaľ tak urobili podanou určovacou žalobou až v roku 2021, bolo ich právo premlčané v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ od zápisu ROEP do KN, teda v roku 2007.

13. Napokon žalovaná namietala aj záver o užívaní spornej nehnuteľnosti zo strany žalobcov a ich právnych predchodcov, keď platenie daní a kontingentov z ich strany nebolo v konaní preukázané a riadny dôkaz nie je ani k existencii nájomného vzťahu s SHR F. Z.. Dokazovanie zo strany súdu prvej inštancie považovala žalovaná za nedôkladné na objasnenie skutkového stavu.

14. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu považovali odvolacie námietky za nedôvodné a žiadali napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Stotožnili sa so záverom súdu prvej inštancie, že vecnoprávne účinky kúpnej zmluvy z roku 1938 nastali zmenou právnej úpravy k 01.01.1951, kedy právni predchodcovia žalobcov nadobudli vlastnícke právo.

15. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

16. Vzhľadom na povahu žaloby ako žaloby určovacej podľa § 137 písm. c) CSP riešil odvolací súd v prvom rade odvoláciu námietku žalovanej, že žaloba je procesne neprípustná, pretože na požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem, keď napadnuté rozhodnutie nie je spôsobilé na zápis do katastra nehnuteľností.

17. Odvolací súd sa stotožňuje so žalovanou, že podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby je podľa § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snád len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R17/1972).

18. Určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, prípadne právneho vzťahu, existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku a nie určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti (NS SR sp. zn. 2 Cdo 32/98 alebo 2 Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom veci, resp. žaloba, že určitá vec patrí do dedičstva (NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07 alebo 3 Cdo 44/08). Rozhodnutie o takejto žalobe skutočne nie je podkladom pre zápis práv do katastra nehnuteľností. V situácii, kedy je v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastník tretia osoba a nie poručiteľ je však rozhodnutie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva podkladom dedičského konania, z ktorého je v dedičskom konaní dovodzované vlastníctvo poručiteľa. Na základe toho súd v dedičskom konaní prejedná danú nehnuteľnosť ako vlastníctvo poručiteľa a rozhodne o jej nadobudnutí dedičmi. Takéto rozhodnutie o dedičstve je listinou, na základe ktorej sa vykoná zápis vlastníckeho práva dediča do katastra nehnuteľností. I keď teda samotné rozhodnutie o určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva nie je podkladom pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, je v danom prípade nevyhnutným podkladom dedičského konania, a na základe rozhodnutia v dedičskom konaní dosiahne dedič zápis svojho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Preto je na požadovanom určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, resp. že poručiteľ

bol ku dňu smrti jej vlastníkom, daný naliehavý právny záujem dedičov a takáto žaloba je procesne prípustná, ako správne ustálil aj súd prvej inštancie v súdnej veci. Aktívnu legitimáciu v spore na základe takejto žaloby majú dedičia poručiteľa, v tomto prípade žalobcovia, ako to vyplýva zo skutkových záverov súdu prvej inštancie prijatých na pojednávaní dňa 10.02.2022.

19. Z hľadiska vecného založil súd prvej inštancie svoje vyhovujúce rozhodnutie na tom, že poručiteľia sa stali vlastníkami spornej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy z r. 1938, ktorá síce nebola predložená na zápis do pozemkovej knihy, no táto prekážka nadobudnutia vlastníctva odpadla zmenou právnej úpravy s účinnosťou Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. ku dňu 01.01.1951, kedy sa poručiteľia stali vlastníkami spornej nehnuteľnosti aj bez vkladu vlastníckeho práva do pozemkovej knihy. Odvolací súd sa aj s týmto záverom súdu prvej inštancie plne stotožňuje a odkazuje na jeho zdôvodnenie súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, ktoré je správne a plne v súlade s tam citovanou judikatúrou. Nemožno súhlasiť s námietkou žalovanej o nepoužitelnosti českej judikatúry, pretože z hľadiska aplikácie stredného OZ sa vzťahuje na identický právny predpis a právne prostredie.

20. Správnosť záveru nadobudnutia vlastníctva spornej nehnuteľnosti poručiteľmi tak ako ho konštatoval súd prvej inštancie nie sú spôsobilé spochybníť ani odvolacie námietky žalovanej.

21. V prvom rade neobstojí námietka, že kúpna zmluva v roku 1938 nebola uzavretá riadne. V tomto smere súd prvej inštancie správne poukázal na to, že zmluva bola za predávajúcich maloletých právoplatne schválená poručenským súdom a za predávajúcich neznámeho pobytu schválená opatrovníckym súdom. Tieto rozhodnutia sú aj v súčasnosti záväzné a nemožno preto akceptovať žiadne tvrdenia spochybňujúce nimi nastolený právny stav.

22. Nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie o platnosti kúpnej zmluvy z roku 1938 nezakladá ani žalovanou tvrdená nevyhnutnosť geometrického plánu. Pokiaľ túto podmienku žalovaná dovodzovala z ust. § 86 zák. č. 177/1927 Sb. o pozemkovom katastru a jeho vedení, z ničoho nevyplýva, že by pri prevode spornej nehnuteľnosti v roku 1938 dochádzalo k zmene predmetu merania, deleniu parciel, zmene hraníc alebo vyznačeniu nových, teda, že nastala situácia, v ktorej by právny predpis vyžadoval geometrický plán, tak ako tvrdí žalovaná.

23. Pokiaľ žalovaná uvádza ako nedostatok kúpnej zmluvy jej nepredloženie na zápis do pozemkovej knihy, je potrebné rozlišovať nedostatky zmluvy a nedostatky brániace nadobudnutiu vlastníctva podľa nej. Nepredloženie zmluvy na zápis do pozemkovej knihy nepredstavovalo nedostatok samotnej zmluvy. Tá bola právne perfektná, ale bez predloženia na zápis do pozemkovej knihy nebolo možné podľa nej do 31.12.1950 nadobudnúť vlastnícke právo. Pokiaľ žalovaná namietala otázku zaplatenia kúpnej ceny, nebolo by ani jej prípadné nezaplatenie (ktoré však z ničoho nevyplývalo) spôsobilé mať bez ďalšieho dopad na záväzok predávajúcich previesť vlastnícke právo, ale jednalo by sa prípadne len o nesplnený záväzok kupujúcich bez vplyvu na existenciu záväzku predávajúcich. Tu je potrebné uviesť, že tvrdenie žalovanej o odstúpení od kúpnej zmluvy vyhodnotil súd prvej inštancie správne ako nepreukázané, pretože skutočne nebolo dôkazu, z ktorého by odstúpenie bolo možné dovodiť.

24. Správnosť záveru súdu prvej inštancie o vlastníckom práve poručiteľov k spornej nehnuteľnosti nespochybňuje ani to, že z listov vlastníctva predložených žalovanou jednoznačne vyplýva, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti bol až do svojej smrti v roku 1982 otec žalovanej a následne na základe dedičského konania po ňom žalovaná. Pre zápisy v katastri nehnuteľností platí, že údaje katastra sú hodnoverné a záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak (§ 70 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností). Práve napadnuté rozhodnutie preukázalo, že zápisy v katastri, na ktoré sa odvoláva žalovaná nezodpovedajú a nezodpovedali skutočnosti, preto z nich nemožno vlastnícke právo dovodzovať.

25. Dôvodné nie sú ani námietky týkajúce sa nedostatku presvedčenia poručiteľov ako aj žalobcov o ich vlastníctve k spornej nehnuteľnosti, pretože ich vnútorné presvedčenie o danosti ich vlastníctva, ako ani vnútorné presvedčenie žalobcov nepredstavovalo východisko, na ktorom by bol založený záver napadnutého rozhodnutia o danosti vlastníckeho práva. Otázka presvedčenia poručiteľov o existencii vlastníctva by bola významná, pokiaľ by bolo ich vlastníctvo dovodzované od vydržania. Na tomto nadobúdacom titule vlastníctva však záver napadnutého rozhodnutia založený nie je. Napadnuté rozhodnutie dovodzuje nadobudnutie vlastníckeho práva zo zmluvy, a to výlučne nadobudnutie

vlastníckeho práva poručiťel'ov. Pre uvedené je preto v tejto veci bezvýznamné vnútorné presvedčenie poručiťel'ov o otázke vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti a už úplne je bezvýznamné zaoberať sa otázkou vnútorného presvedčenia o danosti vlastníckeho práva u žalobcov. Preto nie sú dôvodné odvolacie námietky týkajúce sa užívacích pomerov spornej nehnuteľnosti, na ktoré významnou mierou poukazuje žalovaná, ako napr. užívanie, či nájom spornej nehnuteľnosti, platenie daní a odvádzanie kontingentov.

26. Aj ďalšia odvolacia námietka nie je spôsobilá spochybniť záver o nadobudnutí vlastníckeho práva poručiťel'ov aj bez zápisu do pozemkovej knihy len na základe zmeny právnej úpravy stredným Občianskym zákonníkom. Pri tejto právnej konštrukcii prijatej správne súdom prvej inštancie je totiž bez významu, že poručiťelia si nespĺnili povinnosť dať právo podľa zmluvy zavkladovať. Ostáva len zopakovať, že súd prvej inštancie nedovodil vlastnícke právo poručiťel'ov zo zápisu do pozemkovej knihy, ale náležite odôvodnil, prečo poručiťelia nadobudli vlastnícke právo aj bez tohto zápisu. Ako bolo uvedené, boli tieto závery správne, a na ich základe poručiťelia vlastníctvo podľa kúpnej zmluvy z roku 1938 jednoznačne nadobudli napriek nezavkladovaniu vlastníckeho práva. Úplne bez významu ostáva prípadné nezaplatenie poplatku za vklad.

27. Žalovaná ďalej v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie neprihliadal na námietku premlčania práva z kúpnej zmluvy z r. 1938, ktorú v konaní vzniesla. Aj pri tejto námietke je nevyhnutné mať dôsledne na zreteli právnu konštrukciu, na ktorej založil súd prvej inštancie danosť vlastníckeho práva poručiťel'ov. Hoci od uzavretia kúpnej zmluvy v roku 1938 do samotnej zmeny vlastníctva 01.01.1951 prešlo pomerne dlhé obdobie, nevyšlo v konaní najavo, že by v rámci tohto obdobia boli urobené také úkony, ktorých dôsledkom by mohlo byť premlčanie alebo zánik práva poručiťel'ov podľa kúpnej zmluvy z roku 1938. Obligačné právo poručiťel'ov zo zmluvy z roku 1938 trvalo až do 01.01.1951 a na základe správne záveru súdu prvej inštancie sa potom poručiťelia stali v dôsledku zmeny právnej úpravy vlastníckymi spornej nehnuteľnosti a od roku 1951 nimi boli. Pokiaľ teda v súčasnosti vznáša žalovaná námietku premlčania, vznáša ju už nevyhnutne len proti vlastníckemu právu, ktoré sa nepremlčuje (§ 88 stredného OZ, § 100 ods. 2 OZ). Obdobne platí aj vo vzťahu k nenamietaniu výsledkov ROEP v rokoch 2003 - 2004. Preto ani námietka premlčania vznesená žalovanou nebola spôsobilá privodiť iné rozhodnutie vo veci.

28. Rovnako ako žalovanou prízvukované ust. § 47 ods. 2 OZ, ktoré do nadobudnutia vlastníckeho práva poručiťelmi v roku 1951 nebolo platným právnym stavom. To by však napokon nebolo dôvodom pre fikciu odstúpenia podľa uvedeného ustanovenia ani v súčasnosti, pretože platné právo nepozná prípad, v ktorom by bolo potrebné k súkromnoprávnej zmluve rozhodnutie príslušného orgánu na to, aby zmluva nadobudla účinnosť, t.j. aby sa účastníci takej zmluvy mohli domáhať plnenia zo zmluvy. Obligačnoprávne účinky takých zmlúv nastávajú bez ohľadu na rozhodnutie štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy. Do dikcie ust. § 47 ods. 2 OZ nespadá rozhodovanie o povolení vkladu, najmä vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ani ďalších zmluvne vznikajúcich vecných práv k nehnuteľnostiam. Nie je to totiž rozhodnutie, ktoré treba k zmluve a k jej obligačnoprávnym účinkom. Takýmito rozhodnutiami nastávajú len vecnoprávne účinky. Obligačnoprávne účinky jednoznačne nastávajú podpísaním zmluvy, ktorej predmetom je nehnuteľnosť.

29. Odvolaciemu súdu nie je známa právna úprava a neuvádza takú ani žalovaná, ktorá by s nevyužitím možnosti kupujúcich poručiťel'ov domáhať sa svojich práv žalobou o výmaz vlastníckeho práva predávajúcich spájala zánik obligačných účinkov kúpnej zmluvy z roku 1938. Ani táto odvolacie námietka tak nebola dôvodná.

30. Pokiaľ žalovaná poukazuje na medzičasom nastalé zmeny, ktoré mali brániť aplikácii právnej konštrukcie o nadobudnutí vlastníctva zmenou právnej úpravy v roku 1951, muselo by sa jednať o zmeny, ku ktorým došlo od uzavretia kúpnej zmluvy v roku 1938 do roku 1951 a nie neskôr. Dedenie v rámci konania ŠN PB 2D 1169/82, neskorší ROEP ako aj neskoršia kúpna a darovacia zmluva v prospech žalovanej, preto nemohli predstavovať „medzičasom nastalé“ zmeny, ktoré by bránili nadobudnutiu vlastníckeho práva poručiťelmi v roku 1951 na základe právnej konštrukcie správne prijatej súdom prvej inštancie.

31. Napokon nie je dôvodná ani odvolacia námietka žalovanej, že súd prvej inštancie sa nezaoberal prípadným vydržaním pozemku žalovanou, hoci to bola jeho povinnosť. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná tvrdenie o tom, že spornú nehnuteľnosť vydržala neuviedla v rámci svojej obrany pred súdom

prvej inštancie. Princíp kontradiktórnosti sporného konania neumožňuje, aby sa súd z moci úradnej zaoberal skutočnosťami, ktoré strany sporu netvrdia. Pokiaľ žalovaná tvrdenie o vydržaní spornej nehnuteľnosti prezentovala až v odvolacom konaní, nebolo možné naň prihliadať.

32. Podľa § 366 CSP (Novoty v odvolacom konaní), prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany (podľa § 149 CSP teda aj skutkové tvrdenia a návrhy dôkazov), ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok (písm. a)), sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu (písm. b)), má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. c)) alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (písm. d)).

33. Odvolací súd nenachádza žiadnu z výnimiek podľa citovaného ustanovenia § 366 CSP, na základe ktorej by žalovaná mohla v odvolacom konaní uplatniť tvrdenie o vydržaní sporného pozemku ako novotu. Jedinou do úvahy prichádzajúcou možnosťou by bolo jej uplatnenie podľa § 366 písm. d) CSP, no z ničoho nevyplýva, že žalovaná nemohla vydržanie sporného pozemku tvrdiť už v konaní pred súdom prvej inštancie.

34. Vzhľadom na všetko uvedené nebolo odvolanie žalovanej dôvodné a odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne vrátane výroku o trovách, ktorý plne zodpovedal úspechu žalobcov vo veci.

35. V odvolacom konaní plne úspešným žalobcom priznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP).

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).